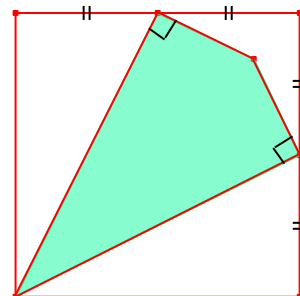

Problemes de Geometria per a l'ESO 311

3101.- Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrat exterior.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siguen M, N els punts migs dels costats $\overline{BC}, \overline{CD}$, respectivament.

El quadril·later $AMKN$ és inscriptible ja que té els angles oposats suplementaris.

Aplicant el teorema de Pitagores al triangle rectangle $\triangle ABM$

$$\overline{AM} = \overline{AN} = \frac{\sqrt{5}}{2}c$$

Siga $\overline{KM} = \overline{KN} = x$

Aplicant el teorema de Pitagores al triangle rectangle $\triangle AMK$

$$\overline{AK} = \sqrt{\frac{5}{4}c^2 + x^2}$$

Aplicant el teorema de Pitagores al triangle rectangle $\triangle NCM$

$$\overline{MN} = \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

Aplicant el teorema de Tolomeu al quadril·later inscriptible $AMKN$:

$$\overline{AM} \cdot \overline{KN} + \overline{AN} \cdot \overline{KM} = \overline{AK} \cdot \overline{MN}$$

$$2x \frac{\sqrt{5}}{2}c = \sqrt{\frac{5}{4}c^2 + x^2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

Simplificant:

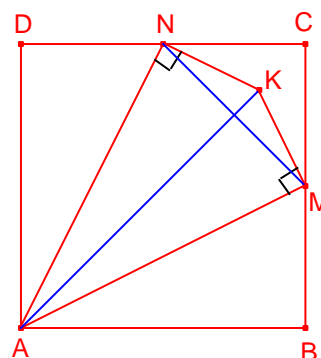
$$x = \frac{\sqrt{5}}{6}c$$

L'àrea ombrejada és:

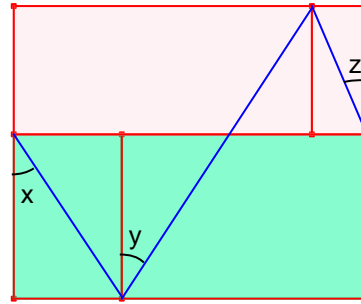
$$S_{AMKN} = \overline{AM} \cdot x = \frac{\sqrt{5}}{2}c \cdot \frac{\sqrt{5}}{6}c = \frac{5}{12}c^2$$

La proporció entre les àrees és:

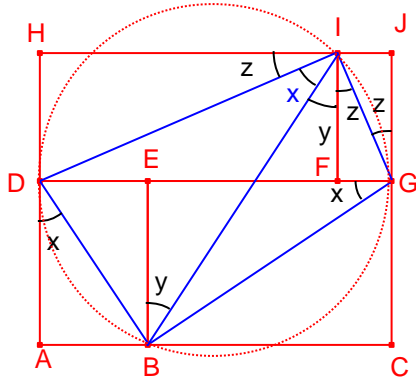
$$\frac{S_{AMKN}}{S_{ABCD}} = \frac{\frac{5}{12}c^2}{c^2} = \frac{5}{12}$$

3102.- Cada parell de rectangles del mateix color són semblants.
 Calculeu la suma dels angles $x + y + z$

Solució:

Siguen els rectangles $ABED, BEGC$ semblants.

Aleshores:

$$\angle DGB = x$$

Aleshores, $\angle DBG = 90^\circ$

Siguen els rectangles $DFIH, IFGJ$ semblants.

Aleshores:

$$\angle HID = z$$

Aleshores, $\angle DIG = 90^\circ$

Per tant el rectangle $BGID$ és inscriuible ja que té els angles oposats suplementaris.

Per ser angles entre paral·leles, $\angle BIF = \angle EBI = y$

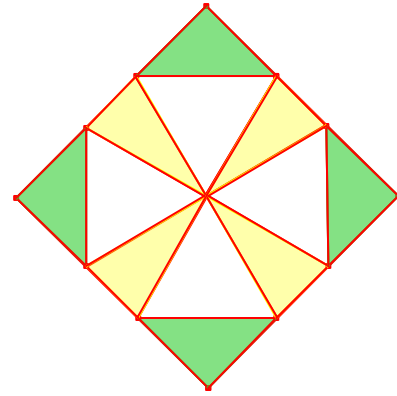
Per ser angles inscrits i abraçar el mateix arc:

$$\angle DIB = \angle DGB = x$$

Aleshores:

$$x + y + z = 90^\circ$$

3103.- Els triangles blanc de la figura són equilàters. i tenen un vèrtex comú en el centre del quadrat exterior. Calculeu la raó de les àrees groga i verda de la figura.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de centre O .

Siga el triangle equilàter KLO de costat $\overline{KL} = c$

L'àrea del triangle rectangle isòsceles KAL és:

$$S_{KAL} = \frac{1}{4}c^2$$

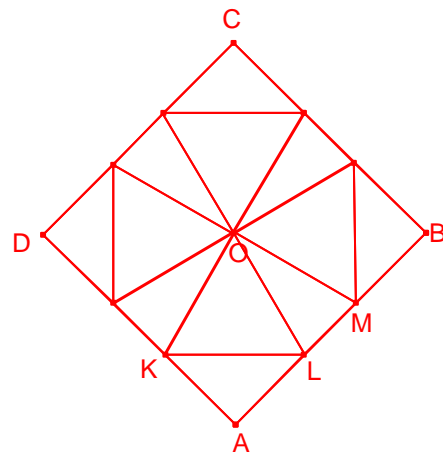
$$\angle LOM = 30^\circ$$

L'àrea del triangle isòsceles LOM és:

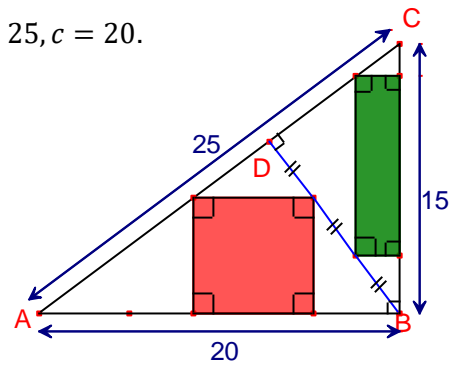
$$S_{LOM} = \frac{1}{2}c^2 \cdot \sin 30^\circ = \frac{1}{4}c^2$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{gropa}}{S_{verda}} = \frac{S_{LOM}}{S_{KAL}} = 1$$

3104.- Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $B = 90^\circ$, $a = 15$, $b = 25$, $c = 20$.
 L'altura \overline{BD} s'ha dividit en tres parts iguals.
 Determineu la proporció entre l'àrea roja i l'àrea verda.

Solució:

Siga el rectangle $JKLM$ de costats $\overline{MJ} = a$, $\overline{JK} = b$

Siga el rectangle $EFGH$ de costats $\overline{EF} = c$, $\overline{FG} = d$

L'àrea del triangle rectangle $\triangle ABC$ és:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 20 \cdot 15 = \frac{1}{2} \cdot 25 \cdot \overline{BD}$$

Resolent l'equació:

$$\overline{BD} = 12$$

$$\overline{DE} = \overline{BM} = 4$$

Els triangles rectangles $\triangle ABC$, $\triangle BJM$ són semblants i de raó 25:4
 Aplicant el teorema de Tales:

$$a = \frac{12}{5}, \overline{BJ} = \frac{16}{5}$$

Els triangles rectangles $\triangle ABC$, $\triangle LKC$ són semblants i de raó 25:3

$$\overline{CK} = \frac{9}{5}$$

$$b = 15 - (\overline{BJ} + \overline{CK}) = 10$$

L'àrea verda és:

$$S_{KLMN} = ab = \frac{12}{5} \cdot 10 = 24$$

Els triangles rectangles $\triangle ABC$, $\triangle FDE$ són semblants i de raó 12:4

$$c = \frac{20}{3}$$

Els triangles rectangles $\triangle ABC$, $\triangle EHB$ són semblants i de raó 25:8

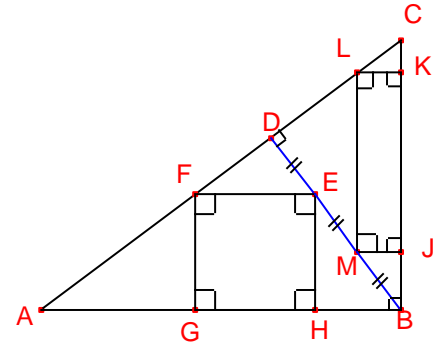
$$d = \frac{32}{5}$$

L'àrea roja és:

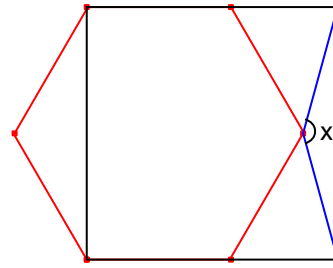
$$S_{EFGH} = cd = \frac{20}{3} \cdot \frac{32}{5} = \frac{128}{3}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{EFGH}}{S_{KLMN}} = \frac{\frac{128}{3}}{24} = \frac{16}{9}$$

3105.- En la figura, hi ha dibuixats un hexàgon regular i un quadrat.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució 1:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$

$$\overline{AE} = c\sqrt{3}$$

Siga el quadrat $AKLE$.

$$\overline{DL} = (\sqrt{3} - 1)c$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle CLD$

$$\overline{CL}^2 = c^2 + ((\sqrt{3} - 1)c)^2 - 2c(\sqrt{3} - 1)c \cdot \cos 60^\circ$$

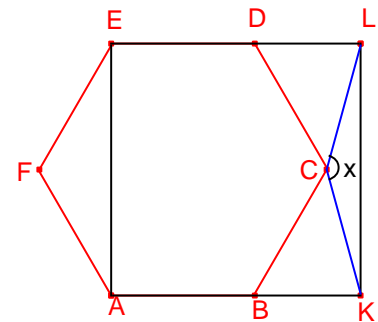
$$\overline{CL}^2 = (6 - 3\sqrt{3})c^2$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle CKL$

$$3c^2 = (6 - 3\sqrt{3})c^2 + (6 - 3\sqrt{3})c^2 - 2(6 - 3\sqrt{3})c^2 \cdot \cos x$$

$$\cos x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$x = 150^\circ$$

Solució 2:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga el quadrat $AKLE$

$$\overline{AE} = \overline{AC} = \overline{EC}$$

Aleshores, el triangle $\triangle ACE$ és equilàter.

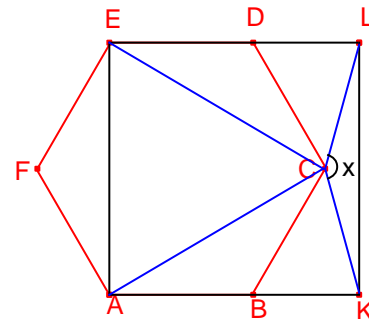
$$\angle CAK = 30^\circ$$

$$\overline{AE} = \overline{AC} = \overline{AK}$$

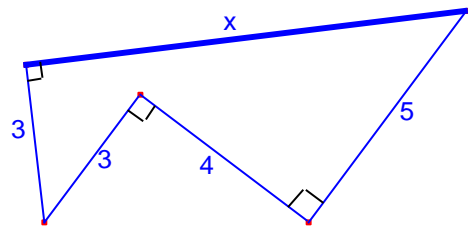
Aleshores, el triangle $\triangle ACK$ és isòsceles.

$$\angle ACK = \angle AKC = 75^\circ$$

$$x = 360^\circ - (2 \cdot 75^\circ + 60^\circ) = 150^\circ$$

3106.- En la figura, calculeu la mesura del segment x

Solució:

Siga $\overline{AB} = x$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle EDC$:

$$\overline{CE} = 5$$

Siga $\alpha = \angle ECD$

$$\sin \alpha = \frac{3}{5}$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle BCE$

$$\overline{BE}^2 = 5^2 + 5^2 - 2 \cdot 5 \cdot 5 \cdot \cos(90^\circ + \alpha)$$

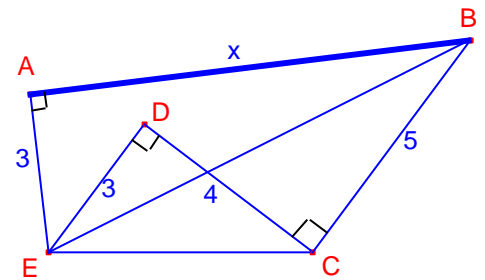
$$\overline{BE}^2 = 50 + 50 \sin \alpha$$

$$\overline{BE}^2 = 50 + 50 \cdot \frac{3}{5} = 80$$

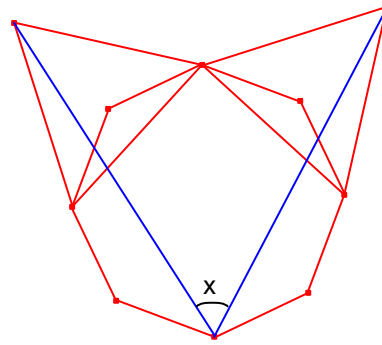
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle EAB$:

$$x^2 = 80 - 3^2 = 71$$

$$x = \sqrt{71}$$

3107.- La figura té un octògon regular i dos triangles equilàters.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ i els triangles equilàters $\triangle CEJ, \triangle GEK$
 $\angle GEC = \angle EGA = 90^\circ$

$$\angle KGA = \angle KEJ = 150^\circ$$

Els triangles $\triangle KGA, \triangle KEJ$ són iguals (CAC)

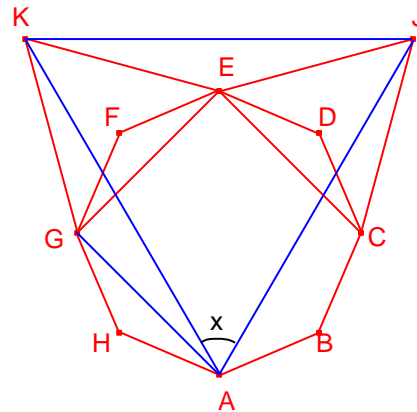
Aleshores, $\overline{KA} = \overline{KJ}$

$$\angle AKJ = 60^\circ$$

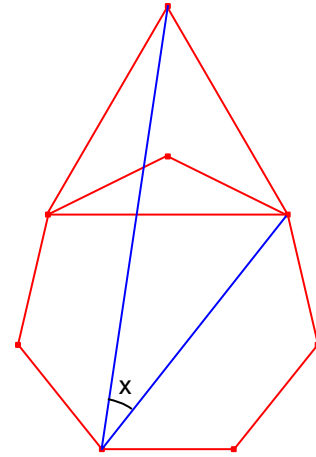
Aleshores, el triangle $\triangle KAJ$ és equilàter.

Aleshores:

$$x = \angle KAJ = 60^\circ$$

3108.- La figura té un heptàgon regular un triangle equilàter.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga l'heptàgon regular $ABCDEFG$ i el triangle equilàter DKF

$$\angle DFA = \frac{180^\circ}{7} \cdot 3$$

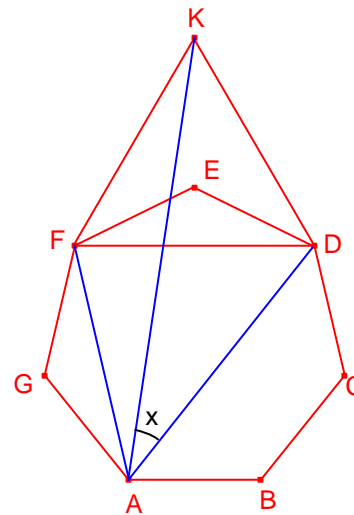
$$\angle KFA = 60^\circ + \frac{180^\circ}{7} \cdot 3$$

El triangle KFA és isòsceles.

$$\angle FAK = \frac{180^\circ - \left(60^\circ + \frac{180^\circ}{7} \cdot 3\right)}{2} = \frac{180^\circ}{7} \cdot 2 - 30^\circ$$

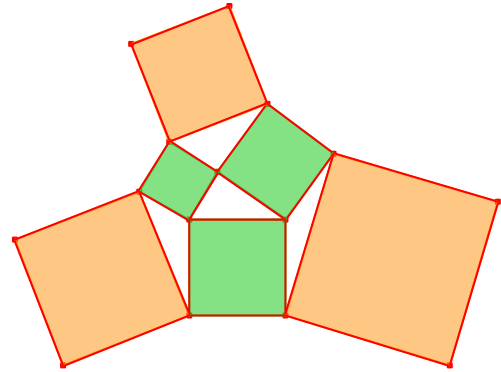
$$\angle FAD = \frac{180^\circ}{7} \cdot 2$$

$$x = \angle KAD = \angle FAD - \angle FAK = 30^\circ$$

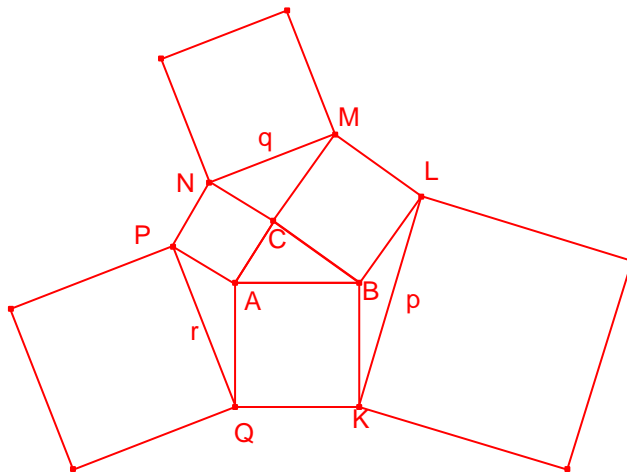

3109.- Sobre els costats d'un triangle s'han dibuixat tres quadrats (verds) i amb dos vèrtexs dels quadrats s'han dibuixat altres tres quadrats (grocs)

Calculeu la proporció entre la suma de les àrees dels quadrats grocs i la suma de les àrees dels quadrats verds.

Solució:

Siga el triangle $\triangle ABC$ de costats $\overline{BC} = a, \overline{AC} = b, \overline{AB} = c$

La suma de les àrees dels quadrats verds és:

$$S_{verd} = a^2 + b^2 + c^2$$

Siguen $\overline{KL} = p, \overline{MN} = q, \overline{PQ} = r$ costats dels quadrats grocs.

Aplicant el teorema de cosinus al triangle $\triangle KBL$:

$$p^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cdot \cos(180^\circ - B) = a^2 + c^2 + 2ac \cdot \cos B$$

Aplicant el teorema de cosinus al triangle $\triangle ABC$:

$$\cos B = \frac{b^2 - a^2 - c^2}{-2ac}$$

$$p^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cdot \cos(180^\circ - B) = a^2 + c^2 + 2ac \cdot \frac{b^2 - a^2 - c^2}{-2ac} = 2a^2 + 2c^2 - b^2$$

Anàlogament:

$$q^2 = 2a^2 + 2b^2 - c^2$$

$$r^2 = 2b^2 + 2c^2 - a^2$$

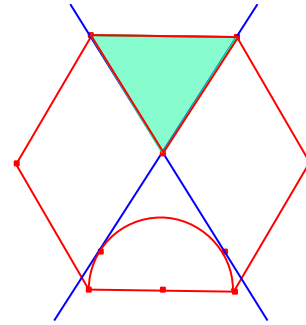
La suma de les àrees dels quadrats grocs és:

$$S_{groc} = p^2 + q^2 + r^2 = 3a^2 + 3b^2 + 3c^2$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{groc}}{S_{verd}} = \frac{3a^2 + 3b^2 + 3c^2}{a^2 + b^2 + c^2} = 3$$

3110.- Sobre un costat d'un hexàgon regular s'ha dibuixat una semicircumferència i dues rectes tangents a la semicircumferència. Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle ombrejat i l'àrea de l'hexàgon.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$
 Siguen M, N els punts migs dels costats $\overline{AB}, \overline{DE}$, respectivament.

$$\overline{MN} = c\sqrt{3}$$

Siga el triangle isòsceles $\triangle DEK$ de costats iguals $\overline{DK} = \overline{EK} = a$

Siga T el punt de tangència de la recta DK i la semicircumferència.

$$\overline{MT} = \overline{EN} = \frac{1}{2}c$$

Els triangles rectangles $\triangle ENK, \triangle MTK$ són iguals.

$$\overline{MK} = \overline{EK} = a$$

$$\overline{NK} = \sqrt{a^2 - \frac{1}{4}c^2}$$

$$c\sqrt{3} = a + \sqrt{a^2 - \frac{1}{4}c^2}$$

Resolent l'equació:

$$a = \frac{13\sqrt{3}}{24}c$$

L'àrea del triangle $\triangle DEK$ és:

$$S_{DEK} = \frac{1}{2}c \sqrt{a^2 - \frac{1}{4}c^2} = \frac{11\sqrt{3}}{48}c^2$$

L'àrea de l'hexàgon regular $ABCDEF$ és:

$$S_{ABCDEF} = 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4}c^2$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{DEK}}{S_{ABCDEF}} = \frac{\frac{11\sqrt{3}}{48}c^2}{6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4}c^2} = \frac{11}{72}$$

